

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3539

Vragen van het lid **Thieme** (PvdD) aan de ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *volksgezondheid in relatie tot megastallen*. (Ingezonden 29 juli 2009)

1 Kent u de berichten «Ook in Brabant protest tegen megastallen»¹ en «Megastallen onverantwoord voor volksgezondheid»?²

2 Hoe beoordeelt u de observatie van huisartsen uit Oirschot en Beerzen dat het aantal patiënten met longafwijkingen daar substantieel toeneemt en de samenhang die de huisartsen zien met de schaalvergroting in de veehouderij?

3 Hoe beoordeelt u de constatering van de huisartsen dat er al veel onderzoek is gedaan naar de concentratie fijnstof die vrijkomt bij megastallen en dat de resultaten van deze onderzoeken heel verschillend zijn, variërend van onduidelijk of het schadelijk is tot duidelijk aangetoonde schade voor de gezondheid? Hoe gaat u met deze grote verschillen in onderzoeksresultaten om? Welke resultaten beschouwt u als betrouwbaar en waarom?

4 Bent u bereid nader onderzoek te verrichten naar het aantal longafwijkingen in de nabijheid van of in correlatie met grootschalige veehouderij? Zo ja, op welke termijn en wijze? Zo nee, waarom niet?

5 Deelt u de mening dat de samenhang tussen volksgezondheid en schaalvergroting in de veehouderij een zeer belangrijk thema is en dat er geen risico's voor de volksgezondheid mogen worden genomen bij de uitbreiding van veehouderijen? Zo nee, waarom niet?

6 Bent u bereid een moratorium op megastallen in te stellen zolang er twijfels zijn over de effecten van deze schaalvergroting voor de volksgezondheid en het welzijn van dieren? Zo ja, op welke termijn en wijze? Zo nee, waarom niet?

¹ de Volkskrant, 22 juli 2009: «Ook in Brabant protest tegen megastallen»
http://www.volkskrant.nl/binnenland/article1261592.ece/Ook_in_Brabant_protest_tegen_megastallen

² Agrarisch Dagblad, 24 juli 2009: «Megastallen onverantwoord voor volksgezondheid».

Antwoord

Antwoord van minister **Klink** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (ontvangen 21 augustus 2009)

1
Ja.

2 t/m 4
Op 28 mei 2009 (TK 2008/2009, 28 973, nr. 35) heb ik, mede namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, een brief over intensieve veehouderij en gezondheidsrisico's aan uw Kamer gestuurd. In deze brief kunt u lezen dat ik nader onderzoek zal starten. In dat onderzoek wil ik nagaan of er in gebieden met intensieve veehouderij een hogere blootstelling aan fijnstof en daarin aanwezige microbiële agentia is en of het aantal klachten bij huisartsenpraktijken in de omgeving van intensieve veehouderijgebieden groter is dan in andere gebieden. Dit onderzoek is inmiddels gestart.

5 en 6
In mijn brief van 28 mei 2009 heb ik reeds aangegeven dat megabedrijven niet alleen maar een verslechtering hoeven te betekenen voor wat betreft gezondheidsrisico's en dat ik op dit moment vanuit

volksgezondheidsperspectief geen aanleiding zie om aanvullende landelijk geldende normen of eisen te stellen aan intensieve veehouderij. Ik wil de resultaten van het ingezette onderzoek afwachten. In de tussentijd kunnen gemeenten en provincies zich, bijvoorbeeld bij het verlenen van vergunningen voor megastallen, door de GGD'en laten adviseren over eventuele gezondheidseffecten en mogelijke preventieve maatregelen. Ook op het punt van dierenwelzijn hoeft er geen verslechtering op te treden. De megastallen zullen in ieder geval moeten voldoen aan de huidige wet- en regelgeving voor dierenwelzijn. Ik streef daarnaast naar een duurzame veehouderij. In de recent uitgebrachte Uitvoeringsagenda Duurzame Veehouderij hebben diverse partijen aangegeven de komende 15 jaar een bijdrage te zullen leveren aan een duurzame veehouderij waarin met behoud van concurrentiekracht, wordt geproduceerd met respect voor mens, dier, milieu en omgeving.